

Protokół
z posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Uniwersytet Śląski w Katowicach
22 kwietnia 2022 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- 1) dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie - przewodniczący,
- 2) dr hab. Jacek Batóg, prof. US - Uniwersytet Szczeciński,
- 3) dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- 4) dr Artur Chelstowski - Uniwersytet Warszawski,
- 5) prof. dr hab. Michał Daszykowski - Uniwersytet Śląski w Katowicach,
- 6) dr hab. Elżbieta Feret, prof. UR - Uniwersytet Rzeszowski,
- 7) dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
- 8) mgr Sławomir Głowacki - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- 9) prof. dr hab. Piotr Jedynak - Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
- 10) prof. dr hab. Jarosław Karpacz - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,
- 11) o. mgr Arkadiusz Maciołek - Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie,
- 12) dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Uniwersytet Opolski,
- 13) dr hab. Jarosław Matwiejczuk, prof. UwB - Uniwersytet w Białymstoku,
- 14) dr hab. Zbigniew Pastuszak, prof. UMCS - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- 15) dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- 16) ks. prof. dr hab. Mirosław Sitarz - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II,
- 17) prof. dr hab. Grzegorz Urbanek - Uniwersytet Łódzki,
- 18) prof. dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Obecni byli również:

1. prof. dr hab. Ryszard Koziółek - JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach,
2. dr hab. Sebastian Skuza - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów,
3. Jarosław Oliwa - Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MEiN,
4. dr Anna Wiczorkowska - Kwestor Uniwersytetu Wrocławskiego,
5. mgr Dominika Wendt - Kierownik Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego,
6. mgr Marzena Wojtaszko - Kwestor Uniwersytetu Gdańskiego.

Otwierając piątą w kadencji 2020-2024 posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP Przewodniczący, dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM serdecznie powitał zebranych członków Komisji i zaproszonych gości. Przewodniczący poinformował, że w składzie Komisji nastąpiła zmiana. Przedstawicielem Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie został Kanclerz o. mgr Arkadiusz Maciołek.

Następnie Przewodniczący UKF wręczył prof. Jarosławowi Karpaczowi z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach list gratulacyjny z okazji uzyskania tytułu profesora i przekazał głos Gospodarzowi spotkania prof. dr. hab. Ryszardowi Koziółkowi.

JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Koziółek serdecznie powitał członków Komisji i zaproszonych gości w murach Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Rektor zaznaczył, że Uniwersytecka Komisja Finansowa jest bardzo ważną komisją funkcjonującą w ramach KRUP. Finanse każdego uniwersytetu są kluczowe dla realizacji głównych zadań uczelni, którymi są kształcenie oraz prowadzenie badań naukowych. Istotną rolę w gospodarce finansowej uniwersytetów pełni także działalność inwestycyjna. JM Rektor zwrócił uwagę, że obrady Komisji zostały zorganizowane w nowo oddanej siedzibie Wydziału Humanistycznego. Prof. dr hab. Ryszard Koziółek omówił aktualną strukturę, warunki funkcjonowania i profil działalności Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Następnie głos zabrał prof. dr hab. Michał Daszykowski (Prorektor ds. nauki i finansów Uniwersytetu Śląskiego), który raz jeszcze serdecznie powitał zebranych w murach katowickiej uczelni. Przekazał życzenia owocnych obrad i wręczył uczestnikom spotkania spersonalizowane grafiki autorstwa prof. Krzysztofa Bąka.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Gospodarzom spotkania za powitania, przeszedł do roboczej części posiedzenia i oddał głos Ministrowi Sebastianowi Skuzie.

Sebastian Skuza, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów rozpoczął swoje wystąpienie od stwierdzenia, że: „czasy są szczególnie trudne i nawet krótkoterminowe prognozy bardzo szybko się zmieniają”. Jednak mimo pojawiających się przeszkód (pandemia Covid 19, wojna w Ukrainie) w budżecie państwa w latach 2020-2022 udało się zastosować zapisany algorytm waloryzacyjny. W sytuacji wielu wyzwań i dużej niepewności prognostycznej nie są również planowane żadne ograniczenia wydatków na naukę i szkolnictwo wyższe.

Minister Sebastian Skuza przypomniał, że poza algorytmem podziału subwencji uczelnie badawcze otrzymały oprocentowane obligacje, a środki przyznane uczelniom pod koniec 2021 roku - dzięki zapisom ustawy o wsparciu Ukrainy - mogą być przez nie wykorzystane zarówno na działalność inwestycyjną jak i pokrycie bieżących wydatków.

Odnosząc się ponownie do kwestii prognozowania Minister S. Skuza powiedział, że liczy na poprawę sytuacji w drugiej połowie roku. Sekretarz Stanu dodał również, że Minister Edukacji i Nauki w ramach rezerw własnych zaplanował środki na podwyżki płac. Wynagrodzenia pracowników uczelni miałyby wzrosnąć o 4,4% od czwartego kwartału bieżącego roku.

Podsumowując wystąpienie Minister Sebastian Skuza zadeklarował swoje dalsze wsparcie dla systemu nauki i szkolnictwa wyższego i podziękował za zaproszenie do wzięcia udziału w obradach Komisji.

Prof. Mirosław Gornowicz podziękował Ministrowi S. Skuzie za wystąpienie i otworzył dyskusję.

Dr Artur Chełstowski (Uniwersytet Warszawski) przypomniał, że (zgodnie z przyjętą nowelizacją ustawy o finansach publicznych) z dniem 1 lipca br. uczelnie będą miały obowiązek gromadzenia i przekazywania szczegółowych danych o wydatkach w rejestrze umów prowadzonym przez Ministra Finansów. W związku z wieloma niewiadomymi i licznymi kontrowersjami wokół tego obowiązku, Z-ca Kanclerza UW zwrócił się do Ministra S. Skuzy z prośbą o pomoc w zorganizowaniu spotkania z odpowiednio przygotowanymi merytorycznie przedstawicielami Ministerstwa Finansów.

Minister S. Skuza przyznał, że takie spotkanie jest potrzebne i zadeklarował pomoc w jego organizacji.

W wyniku wielu zgłaszanych uwag i wypowiedzi w powyższej sprawie, przewodniczący Komisji zwrócił się z prośbą do dr. Artura Chełstowskiego o przygotowanie projektu uchwały w sprawie zwolnienia uczelni z obowiązku prowadzenia przedmiotowego rejestru. Projekt (po akceptacji Komisji) zostanie przesłany do Ministerstwa za pośrednictwem KRUP.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił wniosek w sprawie kolejnej prolongaty wydatkowania i rozliczania środków przyznanych uczelniom na działalność inwestycyjną pod koniec 2020 roku. Prof. M. Gornowicz przypomniał, że m.in. dzięki uchwale przyjętej przez UKF na posiedzeniu w Krakowie, możliwość rozliczenia tej dotacji została przedłużona do końca 2022 roku. Biorąc pod uwagę bieżącą sytuację (pandemia, wysoki poziom inflacji, wojna na Ukrainie) proces inwestycyjny znacznie się wydłużył, a wydanie i rozliczenie przedmiotowych środków również w tym terminie stało się mało realne. Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM zadeklarował przygotowanie projektu uchwały w sprawie możliwości wykorzystania wspomnianej dotacji do końca 2023 roku. Po akceptacji Komisji uchwała zostanie przekazana do Ministerstwa Edukacji i Nauki za pośrednictwem KRUP.

W trakcie dyskusji została również poruszona kwestia obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych. Członkowie Komisji wskazywali, że (podobnie jak w przypadku przygotowywania i publikowania strategii podatkowych) uczelnie powinny zostać zwolnione z tego obowiązku. Przewodniczący Komisji zwrócił się z prośbą do mgr. Sławomira Głowackiego (kwestor UMK w Toruniu) o przygotowanie projektu uchwały w tej sprawie, który po akceptacji Komisji zostanie przekazany za pośrednictwem KRUP do Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Przewodniczący Komisji przekazał głos Jarosławowi Oliwie, dyrektorowi Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Edukacji i Nauki.

Dyrektor Jarosław Oliwa poinformował, że Minister Przemysław Czarnek zaakceptował subwencję na stabilnym poziomie, czyli 102% z roku ubiegłego dla każdej uczelni, z uwzględnieniem wszystkich zwiększeń, które miały charakter trwały. Dyrektor J. Oliwa zwrócił uwagę, że ze względu na wysoki poziom inflacji przyjęcie takiego sposobu dzielenia środków było szczególnie uzasadnione.

Od przyszłego roku natomiast planowane jest wprowadzenie tzw. „ruchomego tunelu” uzależnionego od trzech parametrów (kwoty w projekcie ustawy budżetowej, planowanego poziomu inflacji i celów polityki naukowej państwa). Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że utrzymywanie zapisanego w rozporządzeniu tunelu od -2 do +6 nie ma większego uzasadnienia. Dyrektor zaznaczył również, że planowane jest spłaszczenie wskaźników kosztochłonności. Spłaszczenie to będzie zależało od przekazywanych przez uczelnie informacji.

Nawiązując do finansowych konsekwencji ponoszonych przez uczelnie w związku z wojną na Ukrainie Dyrektor J. Oliwa powiedział, że Ministerstwo zbiera informacje zarówno o studentach przybyłych z Ukrainy oraz tych, którzy w związku z zaistniałą sytuacją utracili dochody. Wniosek o pokrycie powstałych kosztów został złożony do Funduszu Ukraińskiego, jednak dotychczas nie uzyskał finansowania. Należy jednak brać pod uwagę, że skala wyzwań w oświacie jest nieporównywalnie wyższa niż w szkolnictwie wyższym. Należy zatem jednoznacznie przyznać, że przy sprawach wojskowych, sprawach pomocy społecznej czy edukacji - nauka i szkolnictwo wyższe nie stanowi priorytetu pierwszego rzędu.

Dyrektor Jarosław Oliwa zapowiedział, że planowane jest przekazanie dodatkowych środków dla uczelni prowadzących szkoły doktorskie na pokrycie kosztów stypendiów doktoranckich.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przeszedł do realizacji punktu posiedzenia poświęconego finansowym konsekwencjom wojny na Ukrainie. Przewodniczący Komisji przypomniał, że w marcu br. na skutek inicjatywy prof. Zbigniewa Pastuszaka z UMCS w Lublinie, Komisja wystąpiła za pośrednictwem KRUP do Ministra Edukacji i Nauki o udzielenie uczelniom wsparcia finansowego rekompensującego koszty związane z pomocą studentom i nauczycielom akademickim z Ukrainy. Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że wniosek pozostał bez odpowiedzi do chwili obecnej.

Dyrektor Jarosław Oliwa odpowiedział, że znana jest mu treść przedmiotowego pisma, a poruszany w nim problem bez wątpienia ma swoje uzasadnienie. Nawiązując do wcześniejszej swojej wypowiedzi Dyrektor J. Oliwa zaznaczył, że Ministerstwo wnioskuje do Komisji Europejskiej o dodatkowe środki na wsparcie obywateli Ukrainy. W związku z tym, że do tej pory nie udało się pozyskać takich funduszy, ewentualne dodatkowe przepływy środków do uczelni mogłyby się odbyć wyłącznie na zasadzie przesunięcia oszczędności i zmiany ich przeznaczenia.

Dyrektor Jarosław Oliwa dodał, że do pełnej oceny sytuacji potrzebne jest bardziej analityczne podejście, tzn. dokładny wykaz, np. w formie tabeli z informacjami o tym, które uczelnie, jakie koszty poniosły.

Przewodniczący Komisji stwierdził, że dostarczenie do MEiN konkretnych danych byłoby przydatne, gdyby pojawiły się środki z Unii Europejskiej z przeznaczeniem na przedmiotowy cel. Pozostaje tylko kwestia opracowania wzoru tabeli do wypełnienia, określenia obszarów i pozycji, za które mogłyby przysługiwać rekompensata. Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM zaproponował, by prof. Zbigniew Pastuszek podjął się przygotowania takiego wzoru tabeli. Zostanie on rozesłany do konsultacji Komisji, a po ostatecznej akceptacji przekazany do MEiN.

Dyrektor Jarosław Oliwa dodał, że prośba o wypełnienie takiej tabeli mogłaby stanowić część odpowiedzi na wspomniane pismo Przewodniczącej KRUP.

Prof. Zbigniew Pastuszek zadeklarował przygotowanie projektu ww. tabeli.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że powstała koncepcja zorganizowania konferencji naukowej dotyczącej finansowania nauki i szkolnictwa wyższego. Autorem pomysłu był prof. Zbigniew Bukowski z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, w związku z czym Przewodniczący poprosił o kilka słów na ten temat.

Dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. UKW dodał, że cztery lata od wejścia w życie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* to czas, kiedy można już wyciągać wnioski związane z funkcjonowaniem zawartych w niej zapisów. Uniwersytecka Komisja Finansowa na swoich posiedzeniach zajmuje się w głównej mierze sprawami bieżącymi, zatem pomysł zorganizowania konferencji naukowej skupiającej się na ocenie finansowych aspektów ustawy 2.0. wydaje się uzasadniony.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM dodał, że powstała koncepcja połączenia takiej konferencji z jesiennym posiedzeniem Komisji. Część naukowa (referaty, panele, dyskusje) miałyby miejsce w czwartek, a w piątek odbyłoby się tradycyjne posiedzenie UKF.

Komisja zaakceptowała propozycję przewodniczącego, a prof. Zbigniew Bukowski podjął się organizacji tego wydarzenia. Ostatecznie ustalono, że konferencja naukowa połączona z tradycyjnym posiedzeniem UKF odbędzie się w dniach 19-22.10.2022 roku w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Powołano również Komitet organizacyjno-programowy konferencji w składzie: dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. UKW, prof. dr hab. Tadeusz Wallas (UAM w Poznaniu) i mgr Marzena Wojtaszko (kwestor Uniwersytetu Gdańskiego).

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił kolejną, zgłoszoną przez prof. dr. hab. Michała Daszykowskiego sprawę, dotyczącą potrzeby uaktualnienia wykazu towarów (sprzętu komputerowego), które uczelnie mogą kupować z zastosowaniem zerowej stawki podatku VAT. Zamknięta lista tego sprzętu jest bardzo nieaktualna i należałoby ją dostosować do obecnych potrzeb (np. kształcenie zdalne). Wskazane byłoby również uproszczenie procedury zamawiania, poprzez rezygnację z konieczności potwierdzania zamówienia przez MEiN.

W wyniku dyskusji Komisja podjęła decyzję o przyjęciu stosownej uchwały. O przygotowanie projektu takiego dokumentu przewodniczący UKF poprosił pomysłodawcę (prof. dr. hab. Michała Daszykowskiego), który podjął się tego zadania. Projekt uchwały

zostanie rozesłany do konsultacji Komisji, a po ostatecznej akceptacji przekazany za pośrednictwem KRUP do MEiN.

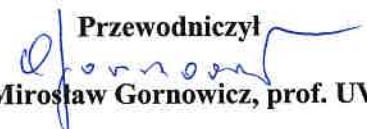
Podsumowując merytoryczną część obrad członkowie Komisji wymienili informacje na temat aktualnej sytuacji finansowej poszczególnych uniwersytetów. Z kolejnych wypowiedzi wynikało, że mimo pojawiających się trudności, jest ona nadal stabilna. 3 z 20 klasycznych uniwersytetów publicznych w 2021 roku odnotowały ujemny wynik finansowy (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Śląski w Katowicach), a największy zysk osiągnął Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Należy jednak zaznaczyć, że wszyscy członkowie Komisji prognozowali pogorszenie wyniku finansowego za rok bieżący.

Przechodząc do spraw organizacyjnych przewodniczący dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że:

1. Kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się w Uniwersytecie Gdańskim w dniach 23-25 czerwca,
2. Deklarację organizacji kolejnych posiedzeń złożyli kolejno przedstawiciele: Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (jesień 2022 r.), Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (kwiecień 2023 r.), Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (czerwiec 2023 r.), Uniwersytetu Zielonogórskiego (październik 2023 r.), Uniwersytetu w Białymstoku (kwiecień 2024 r.).
3. Trwają intensywne prace nad przygotowaniem rocznego raportu Komisji o sytuacji finansowej uniwersytetów.
4. Współpraca z przedstawicielami Urzędu Zamówień Publicznych, zainicjowana na posiedzeniu UKF w Uniwersytecie Jagiellońskim, jest kontynuowana i przynosi środowisku uniwersyteckiemu korzyści.

Przewodniczący Komisji podziękował zebranych za udział w obradach, wyraził słowa uznania dla organizatorów, a następnie zamknął piątą w kadencji 2020-2024 posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich.

Protokolowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM